

“TOFIQ BAKIXANOV-90” MUSIQI FESTİVALI

Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Tofiq Bakıxanovun doğum günüdür. Bu münasibətlə respublikamızda Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə dekabrın 1-dən 8-dək “Tofiq Bakıxanov-90” musiqi festivalı keçirilmişdir.

Festivalın ilk günündə Mirzə Fətəli Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında Tofiq Bakıxanovun 70 illik yaradıcılıq fəaliyyətini təcəssüm etdirən not məcmuələri və kitablarından ibarət sərgi təşkil olunmuşdur. Sərgi festivalın son gününədək davam etmişdir. Sərgidə bəstəkarın respublikamızda və xaricdə nəşr olunmuş əsərlərinin partituraları, klavirləri, Tofiq Bakıxanovun müəllifi olduğu musiqiyə aid kitablar eyni zamanda, onun haqqında yazılmış kitablar, monoqrafiya və digər elmi əsərlər nümayiş etdirilmişdir.

Festivalın açılış mərasimi dekabrın 4-də Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrında gerçəkləşdirilmişdir. Açılış mərasimində ön sözlə çıxış edən Əməkdar incəsənət xadimi, professor Zemfira Qafarova Tofiq Bakıxanovu yubiley münasibətilə təbrik etmiş, bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında tamaşaçılara geniş məlumat vermişdir. Qeyd edilmişdir ki, məhsuldar bəstəkar olan Tofiq Bakıxanov həm sayca, həm də janr rəngarəngliyi baxımından bir-birindən dəyərli əsərlərin – baletlərin, musiqili komediyaların, konsertlərin, sonataların, simfoniyaların, simfonik poemaların, simfonik muğamların, müxtəlif tərkibli ansambllar üçün əsərlərin, xor musiqisinin, mahnı və romansların müəllifidir. Bildirilmişdir ki, o, həm də novator bəstəkar kimi Azərbaycan musiqi tarixində ilk birpərdəli baletin yaradıcısıdır. Həmçinin Tofiq Bakıxanovun ifaçılıq və pedaqoji fəaliyyətindən bəhs edən Zemfira xanım onun bu sahədəki nailiyyətlərini də vurğulamışdır.

Çıxışdan sonra Tofiq Bakıxanovun “Xəzər balladası” və “Xeyir və Şər” baletləri təqdim olunmuş, tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanmışdır. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bəstəkarın hər iki əsəri yazıldığı zamandan bugünədək səhnədən düşməmiş, vaxtaşırı həm respublikada, həm də onun hüdudlarından kənarda müvəffəqiyyətlə nümayiş etdirilmiş və bəstəkara uğur gətirmişdir.

Festivalın ikinci günü Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Kamera və arqan musiqi zalında bəstəkarın kamera əsərlərindən ibarət proqram maraqla qarşılanmışdır. Burada Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Dövlət Kvarteti və Triosunun ifaçıları respublikanın Əməkdar artistləri Təhfiyyə Babayeva (violino), Səbinə İbrahimova (violonçel), Elnarə Kəbirinskaya (fortepiano), Əməkdar artistlər Seva Seyidova (violino), Soltan Məmmədova (violino), Vaxtanq İmanov (viola), Aleksey Miltix (violonçel), Beynəlxalq müsabiqələr laureatı, Əməkdar müəllim Samirə Aşumova (fortepiano), Beynəlxalq müsabiqələr laureatı, professor Fəridə Əhmədboyova (fortepiano) və Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Elgün Babayevin (kontrabas) ifa etdikləri 3 saylı trio, 4 prelüd, “Xatirə poeması” kvinteti (simli kvartet ilə fortepiano üçün) və s. kimi əsərlər dinləyicilərin ruhunu oxşamışdır.

Dekabrın 7-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Üzeyir Hacıbəyli adına konsert salonunda Tofiq Bakıxanovun 90 illiyinə həsr olunmuş elmi-praktik konfrans keçirilmişdir. Konfransı giriş sözü ilə açan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Firəngiz Əlizadə Tofiq Bakıxanovun yaradıcılığını yüksək qiymətləndirmiş, onun bəstələdiyi dəyərli musiqi əsərlərinin Azərbaycan musiqi tarixindəki əhəmiyyətindən bəhs etmişdir.

Daha sonra bəstəkarın yaradıcılığının müxtəlif aspektlərdən təhlili və tədqiqinə dair maraqlı məruzələr dinlənilmişdir. Sonda Tofiq Bakıxanovun “Violin ilə orkestr üçün Konsert”inin vaxtilə müəllifin özünün ifa etdiyi (violin ilə fortepiano üçün köçürmədə) videoyazısı nümayiş etdirilmişdir.

“Tofiq Bakıxanov-90” musiqi festivalının bağlanış konserti də maraqlı bir proqramla yadda qalmışdır. Dekabrın 8-də, Tofiq Bakıxanovun doğum gününə təsadüf edən bağlanış mərasimi Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Kamera və arqan musiqi zalında baş tutmuşdur. Musiqişünaslar – Əməkdar incəsənət xadimi, professor Cəmilə Həsənova və sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Günay Məmmədova öz çıxışlarında Tofiq müəllimin yaradıcılığı və şəxsiyyəti haqqında yüksək fikirlər söyləmişlər. Bildirilmişdir ki, Tofiq müəllimin bundan əvvəl 75, 80, 85 illik yubileyləri geniş festival proqramı ilə həm Bakıda, həm də Naxçıvan MR Ali Məclisinin sədri Vasif Talıbovun sərəncamları ilə muxtar respublikada təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur. Həmçinin Tofiq müəllimin 90 illik yubileyinin gələn ay Naxçıvanda da qeyd olunmasının nəzərdə tutulduğu diqqətə çatdırılmışdır.

Daha sonra Əməkdar artist, Beynəlxalq müsabiqələr laureatı, dosent Sahib Paşazadənin (tar) və Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Sevinc Kərimovanın (fortepiano) təqdimatında səslənən “Xatirə konserti” (görkəmli tarzən, muğam bilicisi Ə. Bakıxanovun həsr olunub), “Türk rapsodiyası”, “Görüş yerimiz”, “Yadıma düşdü”, “Xeyir və Şər” baletindən rəqs, “Şərqdən gələn sədalar” məcmuəsindən “Səhər quşu”, “Solmuş qərənfil”, “Şərq poeması” baletindən “Qızlar rəqsi”, eyni zamanda, bəstəkar Yaşar Xəlilovun Tofiq Bakıxanovun həsr etdiyi “Sözsüz mahnı” və s. əsərlər dinləyicilərdə xoş ovqat yaratmış, ifaçıların möhtəşəm ifası alqışlarla qarşılanmışdır.

Sonda yubilyar hər kəsə öz dərin minnətdarlığını bildirmiş, xatirə şəkilləri çəkdirmişdir.

Günay MƏMMƏDOVA,
sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,
dosent, Azərbaycan Bəstəkarlar
İttifaqının üzvü